

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

03056, м. Київ, пр-т Берестейський, 37; тел. +38 (044) 204 85 26, 204-94-03, 204 90 22

Факультет соціології та права

«Затверджено»
Декан ФСП
Олена АКІМОВА
«02» вересня 2025 р.
м.п.

УЗГОДЖЕНО:

В.о. директора

В.о. завідувача кафедри соціології

Іван
ПИШНОГРАЄВ

Максим
ЄНІН

«02» вересня 2025 р.

«02» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)
Проведення науково-дослідної практики
здобувачів вищої освіти II магістерського курсу
зі спеціальності 054 Соціологія
**в ННЦ «Світовий центр даних «Геоінформатика
та сталий розвиток» (ННЦ СЦД-Україна)**
з 02 лютого по 22 березня 2026 року

Робоча програма складена на основі програми, затвердженої деканом ФСП
27.08.2025 р.

1. Вступ: (Коротко викладаються важливі питання організації і проведення практики: основні права і обов'язки студентів і керівників практики від університету та підприємства, виконання програми по спеціальності, дотримання правил техніки безпеки і розпорядку на підприємстві тощо)

На цьому етапі викладач кафедри соціології веде переговори з підприємствами та укладає договори.

Протягом семестру, що передує практиці, студенти ознайомлюються з програмою; на її основі розробляють індивідуальні плани роботи, з урахуванням специфіки установи. Керівник практики перевіряє і коригує плани згідно з функціональними обов'язками соціолога.

За тиждень до початку практики кафедра організовує збори, де визначаються мета, завдання, які повинен реалізувати практикант, і студенти закріплюються за підприємствами, на яких вони будуть проходити практику.

Програмою практики передбачено виконання студентами індивідуальних завдань, що активізує їх діяльність, розширює світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Індивідуальні завдання включаються в програму практики з метою більш ефективного оволодіння професійними вміннями і навичками. Матеріали, отримані студентами під час виконання індивідуальних завдань, можуть бути в подальшому використані для виконання дипломних робіт.

Студенти отримують індивідуальні завдання згідно умов діяльності соціального заходу та тематики індивідуальних завдань на переддипломну практику.

Соціолог володіє всім спектром методів та технологій збору та обробки соціологічної інформації: вміє організовувати та проводити соціологічні, маркетингові та політологічні дослідження (від розробки програми дослідження до надання конкретних рекомендацій з їх подальшою практичною реалізацією), володіє програмами комп'ютерної обробки соціологічної інформації (SPSS, OCA та ін.).

2. Мета та завдання практики

(базуються на програмі з урахуванням специфіки баз практики) :

Мета: "Аналіз та моделювання поведінки складних соціально-економічних систем і процесів"

Завдання:

1. Аналіз структури та динаміки соціальних взаємодій у складних соціально-економічних системах.
2. Моделювання процесів формування та змін суспільної думки під впливом різних факторів.
3. Дослідження поведінки соціальних груп у нестабільних або кризових умовах.
4. Оцінка впливу загроз соціального характеру на соціально-економічний розвиток.
5. Аналіз ефективності соціальної політики та механізмів регулювання в економічних системах.

3. Організація проведення науково-дослідної практики

Науково-дослідна практика студентів є важливим етапом підготовки фахівців у межах майбутньої спеціальності та досвіду самостійної роботи. Вона регламентується відповідними документами КПІ ім. Ігоря Сікорського і передбачає три етапи:

1. Підготовчий (діяльність описано у вступі)

2. Основний

Робочий день практиканта визначається правилами трудового розпорядку та режимом роботи установи або організації – бази практики. Практика починається з ознайомлення з організацією, керівником, закладом практичної діяльності соціолога.

При проходженні практики студент-практикант узагальнює технологічні особливості соціологічних досліджень та їх аналізу.

Утруднення, що виникають у практиканта впродовж науково-дослідної практики, усуваються завдяки груповим та індивідуальним консультаціям з керівником практики від кафедри. В обов'язки керівників практики входить аналіз діяльності практиканта на основі аналізу утруднень і недоліків у його практиці.

Практикант веде щоденник науково-дослідної практики, а також вивчає відповідні матеріали.

Кожний студент працює за індивідуальним планом. Керівник практики від організації допомагає скласти план проходження практики і здійснює поточну корекцію під час індивідуальних консультацій. План науково-дослідної практики будується так, щоб у ньому максимально реалізовувались завдання та функції, які виконує соціальний працівник у практичній діяльності.

3. Завершальний

На цьому етапі студент-практикант узагальнює отримані результати і складає звіт про проходження практики, що повинен містити результати проведеної роботи, відгук керівника практики, звіт про проведену роботу та методи, якими він користувався під час її виконання.

4. Зміст практики (викладається у відповідності до програми для забезпечення виконання завдань і досягнення мети практики, подається список рекомендованої літератури, підручників).

Відповідно мети практики: «Аналіз та моделювання поведінки складних соціально-економічних систем і процесів» практиканти проводять аналіз інформації та даних у інформаційному просторі за певною методикою.

Сучасні соціально-економічні системи є складними, динамічними та взаємопов'язаними, що вимагає глибокого аналізу та моделювання їхньої поведінки. Соціальні взаємодії, формування суспільної думки, соціальна нерівність та державна політика суттєво впливають на економічні процеси та добробут населення. Умови нестабільності, такі як кризи, війни, пандемії чи економічні потрясіння, ще більше підвищують значущість дослідження цих аспектів. Використання сучасних методів аналізу та моделювання дозволяє прогнозувати розвиток соціальних процесів, оцінювати ризики та формувати ефективні стратегії управління.

Виконання поставлених завдань починається з формулювання проблеми та визначення цілей дослідження. На цьому етапі аналізуються ключові соціальні та економічні фактори, що впливають на поведінку системи, а також проводиться огляд наявних підходів до її аналізу та моделювання. Далі здійснюється збір і обробка необхідних даних, що можуть включати статистичні показники, соціологічні дослідження, інформацію з відкритих джерел або соціальних мереж. Дані проходять попередню обробку та верифікацію для забезпечення їхньої коректності.

Наступним кроком є розробка та вибір методології дослідження. Визначаються математичні, статистичні чи комп'ютерні моделі, що дозволяють описати та відтворити соціально-економічні процеси. На основі цих моделей проводиться аналіз динаміки та взаємозв'язків у системі, що дає змогу визначити ключові фактори впливу. Потім виконується моделювання можливих сценаріїв розвитку ситуації з урахуванням різних умов та змінних параметрів.

Отримані результати оцінюються з точки зору їхньої точності, надійності та практичної значущості. Аналізуються можливі ризики та наслідки, а також формулюються рекомендації щодо регулювання соціально-економічних процесів. Завершальним етапом є узагальнення висновків та підготовка звіту або аналітичних матеріалів, які можуть бути використані для прийняття рішень на рівні державної політики, бізнесу чи громадських організацій.

Графік виконання:

Виконання поставлених задач відбувається відповідно до календарного плану проведення практики.

5. Календарний план проведення практики:

№ з/п	Назви робіт	Термін виконання
1	Прибуття на місце практики	1 тиждень

2	Ознайомлення з задачею	1 тиждень
3	Ознайомлення з інструкціями	1-2 тиждень
4	Ознайомлення з нормативно-правовою базою. Ознайомлення з інструкціями.	1-2 тиждень
5	Опрацювання інструментарію для розв'язання задачі.	2-3 тиждень
6	Пошук наборів даних, їх первинна обробка.	2-3 тиждень
7	Виконання поставленого завдання	4-5 тиждень
8	Фідбек від керівника; отримання рекомендацій щодо підвищення якості оцінки	6-7 тиждень
9	Імплементация зауважень	8 тиждень
10	Підготовка звіту з практики. Оформлення щоденника, звіту і складання заліку з практики	8 тиждень

6. Вимоги до звіту

Після завершення практики студент подає керівнику для перевірки необхідну документацію:

- щоденник проходження практики;
- звіт про виконання програми та індивідуального плану практики.

Звіт про проходження практики обсягом 3-5 сторінок формату А4 повинен містити конкретний опис виконаної студентом роботи, відомості про виконання усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо. Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Перевіряє і затверджує звіт керівник практики від кафедри:

рецензію керівника практики від кафедри соціології на виконану роботу практиканта (знаходиться у Щоденнику);

характеристику на студента-практиканта з аналізом виконаних видів роботи, написану та завірену керівником установи практики (знаходиться у Щоденнику).

7. Форми та методи контролю

При оцінюванні практики враховуються ставлення студента до роботи, відгуки адміністрації, методиста-консультанта установи – бази практики. Особлива увага приділяється самостійності студента, його вмінню формулювати висновки і рекомендації.

№ з/п	Результати практики	Контрольні заходи оцінювання	Термін виконання
1	Вміння застосовувати теоретичні навички на практиці, брати участь у плануванні та організації соціологічної діяльності, організації та опрацюванні результатів соціологічних досліджень.	тестування, спілкування та обмін інформацією, залік	Тиждень 1-8

Форми роботи

Під час практики студенти виконують завдання практики відповідно поставленої мети, та керуються вказівками керівника практики від університету та керівника практики від бази практики.

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

(інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності)

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Критерії оцінювання

Семестровий контроль: залік

Обов'язкова умова допуску до заліку написання звіту та заповнення щоденника практики. Студенту, який не виконав програму практики з поважних (підтверджених документально) причин, може бути надано право повторного проходження практики за індивідуальним графіком з фінансуванням усіх витрат, пов'язаних з її організацією та проведенням фізичними чи юридичними особами за окремим кошторисом

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Рекомендована література

1. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
2. <http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – Соціологія: теорія, методи, маркетинг.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
4. <https://prometheus.org.ua/>. Найкращі онлайн-курси України та світу.
5. <https://nsuworks.nova.edu/pcs/about.html> – Peace and Conflict Studies Journal

Керівник практики
від КПІ ім. Ігоря Сікорського

(підпис)

Баханов О. Ю.
(прізвище та ініціали)

Керівник практики
від ННЦ ССД-Україна

(підпис)

Пишнограєв І. О.
(прізвище та ініціали)